

AP2027

Diskusija-darbnīca par Reģionālajiem sadarbības projektiem

2020.gada 4. septembrī Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments (RD PAD) Rīgas attīstības programmas 2021.-2027.gadam (AP2027) izstrādes ietvaros organizēja diskusiju-darbnīcu par Reģionālajiem sadarbības projektiem.

Uz darbnīcu tika aicinātas Rīgas plānošanas reģiona pašvaldības, pasākumā tika pārstāvētas sekojošas pašvaldības un iestādes:

- Rīgas plānošanas reģions (RPR);
- Kurzemes plānošanas reģions (KPR);
- Mārupes novads;
- Ādažu novads;
- Pierīgas pašvaldību apvienība;
- Ķekavas novads;
- Stopiņu novads;
- Babītes novads;
- Siguldas novads;
- Ogres novads;
- Jūrmalas pilsētas pašvaldība.

Darbnīca notika divās daļās – pirmajā daļā Guntars Ruskuls (RD PAD) sniedza ieskatu AP2027 izstrādēs gaitā, bet otrajā daļā notika darbs grupās, kuras mērķis bija:

- Pirmkārt, vienoties par galvenajām iezīmēm, kas raksturo reģionāla mēroga sadarbības projektus un kas - vietējas nozīmes sadarbības projektus. Šī diskusija bija nepieciešama, lai starp Rīgas metropoles areāla (RMA) pašvaldību pārstāvjiem veidotu vienotu izpratni par iepriekš minētajiem projektu veidiem kontekstā ar RPR un pašvaldību attīstības programmām 2021.-2027.gadam.
- Otrkārt, vienoties par tālākiem sadarbības soļiem, lai efektīvi strādātu pie reģionālas un vietējas nozīmes sadarbības projektu ideju sagatavošanas.

Ar darbnīcas-diskusijas apkopojumu iespējams iepazīties zemāk.

Kādas pazīmes raksturo reģionālas un vietējas nozīmes sadarbības projektus?

Reģionālas nozīmes projekti:

- Labumu no projekta gūst plašs klientu loks vairākās pašvaldībās;
- Tiem nav obligāti jābūt funkcionāli un teritoriāli saistītiem starp vairākām pašvaldībām, ja ir ietekme uz visu reģionu. Reģionāli projekti var ietekmēt lielu daļu reģiona atrodoties tikai vienas pašvaldības teritorijā;
- Plašs projekta partneru loks;
- Iesaistīto partneru atšķirīgs līdzdalības un/vai ieguvumu ietvars;
- Var būt arī viens, ar pašvaldību, kuras teritorijā atrodas projekts, nesaistīts ieviesējs, piemēram, speciāli izveidota institūcija vai uzņēmums;
- Risina valsts noteiktās prioritātes, projektam vajadzētu būt iekļautam nacionālas vai reģionālas nozīmes plānošanas dokumentos;
- Finansējuma avots - primāri valsts un ES programmas, nepieciešamības gadījumā pašvaldības līdzdarbojas ar savu finansējumu;
- Vērtējot projektus, jāskata ne tikai ietekmēto iedzīvotāju skaits un teritorija, bet arī jāvērtē vai projektiem ir būtiska starpnozaru ietekme.

Vietējas nozīmes projekti:

- Mazāka mēroga projekts (vietēja mēroga ietekme);
- Ja salīdzina ar reģionālas nozīmes projektiem, vietējos raksturo mazāks lietotāju skaits un galvenokārt lokāla ietekme;
- Risina vietēja līmeņa problēmas, kas identificētas vairākās pašvaldībās;
- Risina iesaistīto partneru prioritātes;
- Vismaz divas pašvaldības (partneri), bet var būt arī vairāk;
- Projekta ieviesējs ir pašvaldības;
- Primāri risina pašvaldību attīstības programmās noteiktās prioritātes, vēlams, lai projekts ir iekļauts pašvaldības plānošanas dokumentos;
- Projekta idejas virzītājs var būt arī privāts partneris, kas iniciē pašvaldību sadarbību konkrētās idejas īstenošanā;
- Var pārtapt par reģionāliem projektiem;
- Finansējuma avots - primāri pašvaldību budžeti, papildinoši valsts un ES programmas vai komersantu privātais finansējums;

Kopējie principi projektu noteikšanā:

- Pamata kritēriji pēc kuriem vērtēt projektus – ietekmes areāls un potenciālie lietotāji;
- Katra tipa projektiem jābūt atšķirīgiem kritērijiem:
 - Lineāra tipa projekti;
 - Punktveida tipa projekti (jānosaka apkalpes areāls);
 - Citi sadarbības projekti.
- Vietējas nozīmes sadarbības projektiem un reģionālas nozīmes sadarbības projektiem nevajadzētu savā starpā konkurēt par finansējumu.

Citi jautājumi/idejas/piezīmes, kas izskanēja darbnīcā-diskusijā:

- Daudzlīmeņu finansējuma piešķiršana/ modelis, kā sadarboties neatkarīgi no ES fondiem;
- Platformas sadarbībai, kā formalizēt sadarbību un nodrošināt administratīvo atbalstu.

Nākamie soļi:

1. Lai neveidotu paralēlus procesus, tika nolemts, ka turpmākas sarunas par reģionālas nozīmes sadarbības projektiem notiks RPR jaunās attīstības programmas darba grupu ietvarā.
2. Sarunas par vietējas nozīmes sadarbības projektiem tiks organizētas pēc nepieciešamības iesaistoties konkrētajā projekta idejā ieinteresētajām pašvaldībām.

Ņemot vērā izskanējušo ieteikumu, ka tematiski var skatīt projektu idejas caur RMA rīcības plāna TOP10 metropoles projektu sadaļu, ir izveidots apkopojums, kuras iesūtītās idejas/projektu virzieni varētu iekļauties rīcības plānā:

Reģionāla mēroga projektus tālāk skatām RPR ietvarā, savukārt vietējas nozīmes sadarbības projektus pašvaldības savā starpā pēc nepieciešamības.